איבא חד דמערב בהו · ותיתי ולבטיל ברובא ר"ל דבעלי חיים לא בטלי דהשיבי לי למי ה"ל דבר שיש לו מחירין לאחר יו"ט וכל דבר שיש לו מחירין אפי' בלתן לא בטיל : **חד** מינייהו אזל לעלמא · ותיתי וכי תלינן לקולא בדבר שיש לו מחירין ויש לומר דהואיל ונעשאו שניים במקומם ודאי בכה"ג תלינן לקולא : **חולין** ומעשר שני מעורבין זה בזה · פ"ה בורר מנה היפה שבשניהם ויאמר אם זה של מעשר מוטב ואם האחר של מעשר הרי זה מחולל על זה ותימה דמפרש בפרק הזהב (ב"מ דף מה.) דאין מחללין כסף על כסף ולא מעות על מעות לכך נראה דמחלל בתחלה המנה של מעשר על פרוטות של נתנאל ותיתי מחללו על מנה היפה שבשניהם* : **הבל** חולין · שאני אומר הוא לקח מעות של מעשר שני והני אחריני נינהו ותימה דהא לא אמרי' שאני אומר להקל אלא כשהוא מדרבנן כדאיתא בפסחים (דף י") דקאמר שאני תרומה דרבנן לפיכך אני תולה להקל אומר שאני אומר וכו' וי"ל דכיון שאין אדם מניח חולין אלא מעשר תלינן שפיר לקולא ואמרי' ולאי לקח אלו מעשר ושכח ואחר כך הניח אלו שם : פשיטא

אבל ביום טוב אסור דזימנין דמשתכחי שמנים בחושים וכחושים שמנים וקמטלטל מידי דלא חזי ליה אי נמי זימנין דמשתכחי כלהו כחושים ושביק להו ואתי לאמנועי משמחת יום טוב : **מתני'** זמן שחורים ומצא לבנים, לבנים ומצא שחורים, שנים ומצא שלשה אסורים; שלשה ומצא שנים מותרים. בתוך הקן ומצא לפני הקן: אסורין ואם אין שם אלא הם הרי אלו מותרים : **גמ'** פשיטא? אמר רבה הכא במאי עסקינן כגון שזמן שחורים ולבנים והשבים ומצא שחורים במקום לבנים ולבנים במקום שחורים מהו דתימא הני אינהו נינהו ואתהפוכי אתהפוך קמ"ל הנך אזדו לעלמא והני אחריני נינהו לימא מסייע ליה לר' חנינא דאמר ר' חנינא *רוב וקרוב הלך אחר הרוב כדאמר אביי *בולף הכא נמי בדף : ישנים ומצא שלשה אסורין? מה נפשך אי אחריני נינהו הא אחריני נינהו ואי לא אחריני נינהו הא אכא חד דמערב בהו : שלשה ומצא שנים מותרין : מ"ט הני אינהו

נינהו וחד מניידו אזל לעלמא, לימא מתני' רבי היא ולא רבנן *דתניא הניח מנה ומצא מאתים: חולין ומעשר שני מעורבין זה בזה' דברי רבי, וחכ"א הכל חולין הניח מאתים ומצא מנה: מנה מנה ומנה מוטל דברי רבי, וחכ"א הכל חולין אפילו תימא רבנן הא אתמר עלה ר' יוחנן ור"א דאמרי תרוייהו שאני גוזלות דואיל ועשויין לדדות, ולמה לי לשנויי עלה "שאני גוזלות דואיל ועשויין לדדות" והא אתמר עלה דהיא דרבי יוחנן ור' אלעזר דאמר בשני כיסין מחלוקת אבל בכיס אחד דברי הכל חולין דאמר בכיס אחד מחלוקת אבל בשני כיסין דברי הכל מנה ומנה ומנה מוטל בשלמא למ"ד בשני כיסין מחלוקת היינו דאיצטריך לשנויי הכא שאני גוזלות דואיל ועשויין לדדות אלא למ"ד בכיס אחד מחלוקת אבל בשני כיסין דברי הכל מנה ומנה ומנה מוטל השתא למה לי לשנויי עלה הא אמרת בשני כיסין לא פליגי אמר רב אשי הכא בגוזלות מכושרים *וכיסים מכושרים עסקינן גוזלות מנתחי אהדדי, כיסין לא מנתחי אהדדי, ורבי אמר לך כיסין נמי זמנין דמתעכל

אכל ביום טוב אסור דזימנין דמשתכחי שמנים בחושים וכחושים שמנים וקמטלטל מידי דלא חזי ליה אי נמי זימנין דמשתכחי כלהו כחושים ושביק להו ואתי לאמנועי משמחת יום טוב : **מתני'** זמן שחורים ומצא לבנים, לבנים ומצא שחורים, שנים ומצא שלשה אסורים; שלשה ומצא שנים מותרים. בתוך הקן ומצא לפני הקן: אסורין ואם אין שם אלא הם הרי אלו מותרים : **גמ'** פשיטא? אמר רבה הכא במאי עסקינן כגון שזמן שחורים ולבנים והשבים ומצא שחורים במקום לבנים ולבנים במקום שחורים מהו דתימא הני אינהו נינהו ואתהפוכי אתהפוך קמ"ל הנך אזדו לעלמא והני אחריני נינהו לימא מסייע ליה לר' חנינא דאמר ר' חנינא *רוב וקרוב הלך אחר הרוב כדאמר אביי *בולף הכא נמי בדף : ישנים ומצא שלשה אסורין? מה נפשך אי אחריני נינהו הא אחריני נינהו ואי לא אחריני נינהו הא אכא חד דמערב בהו : שלשה ומצא שנים מותרין : מ"ט הני אינהו

נינהו וחד מניידו אזל לעלמא, לימא מתני' רבי היא ולא רבנן *דתניא הניח מנה ומצא מאתים: חולין ומעשר שני מעורבין זה בזה' דברי רבי, וחכ"א הכל חולין הניח מאתים ומצא מנה: מנה מנה ומנה מוטל דברי רבי, וחכ"א הכל חולין אפילו תימא רבנן הא אתמר עלה ר' יוחנן ור"א דאמרי תרוייהו שאני גוזלות דואיל ועשויין לדדות, ולמה לי לשנויי עלה "שאני גוזלות דואיל ועשויין לדדות" והא אתמר עלה דהיא דרבי יוחנן ור' אלעזר דאמר בשני כיסין מחלוקת אבל בכיס אחד דברי הכל חולין דאמר בכיס אחד מחלוקת אבל בשני כיסין דברי הכל מנה ומנה ומנה מוטל בשלמא למ"ד בשני כיסין מחלוקת היינו דאיצטריך לשנויי הכא שאני גוזלות דואיל ועשויין לדדות אלא למ"ד בכיס אחד מחלוקת אבל בשני כיסין דברי הכל מנה ומנה ומנה מוטל השתא למה לי לשנויי עלה הא אמרת בשני כיסין לא פליגי אמר רב אשי הכא בגוזלות מכושרים *וכיסים מכושרים עסקינן גוזלות מנתחי אהדדי, כיסין לא מנתחי אהדדי, ורבי אמר לך כיסין נמי זמנין דמתעכל

מכל כי"ע · כשבא לברכן בי"ש כלומר שלא ברר דבריו מבעוד יום וסומך על בדיקת מחר שיבדוק את כולן : **דזימנין דמשתכחי שמנים כחושין וכחושין שמנים** · לותם הגרגרים שמנים למראה עיניו נמצאים כחושין במשמשן והכחושים נמצאים שמנים : **מידי דלא חזי ליה** · כל לותן שטלטל יותר על ערמו מוקצים הין : לא נמי גרסינן לא נמי זימנין דמשתכחי כלהו כחושין וקא ממנע משמחת י"ט וכל זה על ידי שלא ברר לתמול דבריו לפיכך סמך על שקר לומר "לא אפשר שלא יהו שנים לו שלשה טובים" ולמחר נמצאו כולם רעים אבל כשאתה מזקיקו לברר שוב אינו סומך אלא על אלו בין הין שמנים לו כחושין ולדעת כן זמנן וכא וטעלן ולא ממנע : **מתני' זמן שחורים** · ולא היה שם שוד ולמחר מצא הכל לבנים ודאי המזומנים אלו להם ואלו אחרים דאתו להו מעלמא לשוכך וכן שנים ומצא שלשה ואינו מכיר את המוכנים, כולם אסורים : **שלשה ומצא שנים מותרים** · האחד הלך והשנים נשארו ולא אמרינן הואיל והאחד הלך כן הלכו כולם ואלו אחרים אסורים : **זמן נתוך הקן ומצא לפני הקן** · ובתוך הקן לא מצא כולם הרי אלו אסורים ובגמרא מפרש לה : **גמ' כגון שזמן שחורים ולבנים** · בשני קנין וכל הקנין מובדלין במחיצות ועליות כדרך כל שובכין עשויין עליות הרבה וכל עליה יש בה מחיצות הרבה : **ופשיטא ומצא כו'** · והכי קאמר זמן שחורים בקן זה ומצא בו לבנים, ולבנים זמן בשני ומצא בו שחורים : **דרבי חנינא** · בגבא בתרא בלא יחסר : **רוב וקרוב** · אם בא מעשה לפניו ויש לתלותו בדבר הקרוב לו להתיר לו לאסור ויש לתלותו אחר הרוב לענין אחר תלוה הקרוב, הלך אחר הרוב ומתני' נמי הכי אמר דהא אינה אכא לתמצינו להגך שחורים בתוכם שהיו אחמול בקן שבלבו וכן הלבנים ולומר נהפכו ולא תלינן אלא אמרינן מעלמא אתו ומרובא פירשו : **כדאמר אביי** · לקמן : **בדף** · שיש דף לפני הסובך בולע ויולא ממנו ושם בתין ויושבין יוצים דמעלמא תדיר שרגים ליכנס לקן מפני שאותן שבקן מגרשים את כל הבא אליהן וכשיולאין מסובך, אלו נכנסין הלכך חיישינן שמא מן הדף בתו לקנין הלכך אסורים הוו לו כלהו קרובים שבדף ושבקן הלכך זל בתר רובא : **מ"ט נפשך כו'** · פירושא דמתני' היא כלומר להכי אסורים דמה נפשך להתירם : [**לימא מתני' רבי היא** · הא מתני' סתמא היא והלכה כסתם משנה ואתן קי"ל ("כתובות דף כא.") הלכה כרבי מחבירו ולא מחבריו] : **שנים מנה** · ממעות מעשר שני בתיבה : **חולין ומעשר שני מעורבין זה בזה** · האחד חולין ואינו יודע איזהו ליזהו וטעל היפה שבהן ואומר אם של מעשר הרי יפה ואם חולין היא אכא בגוזלות אלא מלא כמו שהניח חולין להקל ולומר נטל את הראשון והניחו במקום אחר, והניח שוב את אלו ושכח, שאין אדם מניח מעות חולין ומעות מעשר ביחד : **מנה מוטל** · ונשאר רק מנה ממעשר : **שכל חולין** · הואיל ולא הטלהו לירושלים לא הפרידן זה מזה ושניהם נטלן והניחם במקום אחר וזה חולין הוא שהניח הלוס אחרי כן ושכח : **שאני גוזלות** · להכי איכא למימר האחד הלך וחבריו נשארו : **דואיל ועשויין** · רגילים הן להיות מדדין אחד אחד ויולאין ונכנסין אבל מנה לא הלך מאלו אמ"כ נטל ונטל שניהם : **ולמה לי לשנויי עלה** : רבי יוחנן ורבי אלעזר מה דוחקין לתלות טעם משנתנו במדדים הא לדידהו מתוקמת שפיר כרבנן-בגלות-הלי טעמא דהא אינהו אפלינו בהיא דמעשר אחד אחד במנחין שני המנין בכיס אחד בהאי הוא דקאמרי רבנן דכשנטל כל הכיס נטל אבל בשני כיסים מודו דהאחד נטל והניח השני ואחד אבל בכיסין בהאי הוא דקאמר רבי מנה ומנה ומנה מוטל : הלי מאי לא גרסינן : **כשלמא למ"ד כו'** · המקשה סיומי מסיים לשלתיה ומפרש קושיתו בשלמא אם דמוקי פלוגתייהו בב' כיסין דהיינו כדומיא דמתני' דהוו שני גוזלות לריך לשנויי-דתקום מתני' כרבנן-מהלי טעמא הואיל ועשויין לדדות אלא אם בשני כיסין מודו רבנן דאמר מה לי לשנויי מכוש ועשויין לדדות הא בשני כיסים אחד מחלוקת אבל בשני כיסים דברי הכל מנה ומנה ומנה מוטל השתא למה לי לשנויי עלה האמר בשני כיסים לא פליגי וחד מחלוקת בשני כיסין בעין כיס אחד קאמר דהייתו שני כיסין מקושרין ודקאמר אבל בשני כיסין דברי הכל מנה ומנה ומנה מוטל בשאין מקושרין ומתני' אבל בגוזלות מקושרין משמע דהנותרין שאין נטלו כולם ואלו אחרים הלכך לי לא דשאני גוזלות הואיל ועשויין לדדות לא הוה מתוקמא כרבנן דהא בכיסים מקושרין אמרי רבנן הכל חולין והשתא אבל הלי שנוי מתוקמא שפיר כרבנן דגוזלות דמדדין מנתחי אהדדי ואיכא למאלי לקולא דחד מנייהו הוא דאזל ליה אבל כיסים לא מנתחי ואחד בא ונטלן וכיון דמקושרים הם שניהם נטל : דמתעכל

נוסחא הגאונים דגרסי בתוק קן לנוסח יו"ט

מבנף נסיונות לפי"ר [רבינו] דנוב וקרוב הלון אחר הנוב

נוסחא נמי ב' ואמאי שנים מעורים מתני' מתני אי אמת דוקא בכבי-אור אפילו כיון דחולקים מאתים ומאתים ומנה מנה

מבנף חד אמר

נ"י רש"ל [מיזוכין מו: פסחים כו.] [ל"ל זו היא]

[נעתין נא.]

[תוספתא מ"ש פ"ה]

[נקמן יא.]

ב"ב כב.

פסחים י. [תוספתא מ"ש פ"ה]

רבינו חננאל

למהר סניא יאמר בדעתו כל השובך היכנתי לי ומותר לי ליטול איזה שאכרור וחיישינן דלמא סמלטל ושביק כדי לבחר לו השמנים אי נמי ששהכחי כולהו כחושים כו' : [**מתני'**] זימן שחורים ומצא לבנים ומצא לבנים במורה אחרים ותבה שחורים [ושחורים במערב וכנגד ראיכא ב דף ההיא לבנים שלא זימן אותן דחיישינן שמא מאותן שלא זימן מהן שהן רוב ואין עוד בדף אחר עמהן שהן קרובין נמצאו האסורין מרובין וקרובין לפיכך גם הן אסורים . ג' ומצא ב' הרי אלו מותרים ואוקימנא דסבר האי תנא חד מינייהו אזל לעלמא ואשתיירו תרי והן הן שזימן ואמרינן מתני' רבי היא דתניא הניח מאתים זו ממעות מעשר שני ומצא מנה מנה מנה ומנה נוטל . כלומר מי שנטל לא רצה לישאל הכל ונטל מנה והניח מנה וזה המנה ממעשר שני הן וחכמים אומרים הכל חולין . כלומר מעות מעשר שני כולן נישלו ואלו אחרים הן ופריק רב אשי לעולם משנתנו אפילו לרבנן והכא בג' נחלין מקושרין קפלני זימן וכן הניח ב' כיסין מקושרין בכל כיס מנה נוחלין עכידי דמנתחי ואפילו רבנן סודו דחד מינייהו ניתח ועריק ואשתיירו הני תרי והן הן ולפיכך מותרים . אבל כיסין דלא מנתחי ליכא למימר הכי לפיכך מי שלקח הכל לקח . ואלו אחרים הן ורבי אמר לך כיסין נמי זמנין